

Barcelona ara

La innovació, pal de paller de les noves polítiques socials

Programes com el projecte VINCLES demostren que, a través de la tecnologia, es pot oferir un servei per millorar la qualitat de vida dels ciutadans

Les noves tecnologies són una eina per fer noves polítiques socials. FOTOS: AJUNTAMENT DE BARCELONA

ARNAU ROMANÍ

En la darrera dècada, l'esperança de vida al món ha augmentat dos anys, i se situa en els quasi 86 anys en el cas de les dones i 80 anys en el cas dels homes. A aquest fet s'hi ha de sumar que en els últims anys les formes d'organització familiars en el món occidental han canviat: actualment són només una minoria els avis que viuen amb la família dels seus fills.

Aquests dos factors provoquen que un gran nombre de gent gran visqui sola a casa, fet que pot desembocar en situacions d'aïllament social, perquè aquestes persones ja no tenen un entorn de confiança amb qui relacionar-se. A Barcelona, on hi ha quasi 60.000 persones majors de 75 anys que viuen soles, aquest és un problema força rellevant.

El projecte VINCLES va néixer per poder fer front a aquesta realitat. L'objectiu d'aquest programa d'acció social impulsat per l'Ajuntament de Barcelona és atendre les persones grans a través d'una xarxa social a la qual s'accedeix mitjançant una aplicació per a mòbils i tauletes. L'aplicació està pensada per ser tan pràctica i intuïtiva com sigui possible i compta no-

més amb quatre funcions bàsiques, per tal que la gent gran, menys avesada a les noves tecnologies, no tingui problemes a l'hora d'utilitzar-la.

El projecte VINCLES està dissenyat perquè la persona usuària pugui tenir a l'abast un cercle de confiança format tant per una xarxa de cuidadors i professionals com pel seu entorn d'amics, familiars i veïns. A part de reduir la sensació d'aïllament i soledat de les persones grans, el programa també serveix per promoure un model ciutadà més col·laboratiu, en què els mateixos ciutadans són els que ajuden altres ciutadans. El projecte està encara en una fase inicial, però l'objectiu és arribar als 20.000 usuaris, que si es compta que en cada persona gran hi ha 5 persones que l'ajuden, són

100.000 les persones involucrades en aquest programa.

Cooperació entre administració i entitats

El projecte VINCLES és una clara mostra de com a través de la innovació es poden impulsar polítiques socials. En els últims anys s'han engegat diversos programes que utilitzen la tecnologia per intentar millorar la qualitat de vida dels col·lectius més desfavorits a la ciutat (Projecte Radars, Tele-assistència, Vincles BCN i un llarg etcètera). Es tracta d'una estratègia que duen a terme conjuntament administració pública i entitats per desenvolupar nous programes d'acció social que no es basin a donar una simple resposta assistencial als problemes

d'alguns col·lectius de la ciutat, sinó que incloguin recerca en matèria d'innovació per millorar la qualitat de vida dels habitants aprofitant les eines tecnològiques actuals.

La col·laboració que han establert administració i entitats socials és, sens dubte, un dels punts més rellevants en aquesta estratègia de situar la innovació com a eix en les polítiques socials de la ciutat. Per a l'administració, aquest treball conjunt permet conèixer de primera mà els principals problemes socials de la ciutat, i per a les entitats, és una manera de tenir veu en les decisions municipals.

La Taula del Tercer Sector, una plataforma que agrupa moltes de les entitats socials barcelonines, és una de les principals responsables d'aquest acord de cooperació -que de fet va quedar firmat en l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva-. Gràcies al treball conjunt entre ambdues parts, s'han pogut desenvolupar diferents projectes, com els Bons Compromís, que donen incentius a les empreses que contractin persones en situació d'atur o amb risc d'exclusió social, o la Targeta Barcelona Solidària, que dota d'ajuts econòmics les famílies amb menys recursos perquè puguin gastar-los en alimentació.

CALCULAR EL BENEFICI PER A LA CIUTAT DE LES POLÍTIQUES SOCIALS

Una de les dificultats per saber si funcionen els programes d'acció social és que analitzar-ne els resultats en termes de beneficis per a la ciutat és molt complex. Per això, des de fa un temps el govern municipal ha començat a treballar amb la metodologia SROI (social return on investment), un sistema que permet saber el retorn de la inversió social que s'aplica en els seus projectes de polítiques socials.

L'objectiu és poder avaluar el benefici dels projectes més enllà del retorn econòmic tangible. Es tracta de tenir en compte, mitjançant diversos càlculs matemàtics, el retorn que tindrà un programa social concret aplicant una suma de valor econòmic, mediambiental i social. Per fer-ho, el sistema té en compte tot l'entorn al voltant de l'activitat del programa social. Per exemple, si el programa pretén ajudar una persona amb problemes de mobilitat, es té en compte no tan sols els beneficis i pèrdues del servei en si, sinó també els dels familiars dels usuaris, possibles voluntaris que hi intervinguin, empreses, administracions i organitzacions que financen el projecte, etc. És a partir d'aquesta metodologia que s'estan analitzant els diferents paquets de mesures socials de la ciutat, amb resultats de moment bastant positius per a la ciutat.

De fet, l'esforç per dur a terme aquestes polítiques socials amb la innovació com a eix de treball ha portat Barcelona a rebre el premi Mayor's Award Challenge al projecte més innovador en el camp de les polítiques municipals pel mateix projecte VINCLES. El premi el va atorgar la tardor passada la Fundació Bloomberg de Nova York. El projecte barceloní, que competia amb 154 candidatures més, s'ha emportat una recompensa de 5 milions d'euros que s'invertiran en el mateix projecte per fomentar-ne l'ús entre la gent gran.